

УДК [373/016:811.111](477.85)“190/191”
DOI: 10.24144/2524-0609.2019.45.209-212

Тумак Оксана Михайлівна

кандидат педагогічних наук, асистент
кафедра іноземних мов для гуманітарних факультетів
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна
oksanatumak@gmail.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-0244-6220>

ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА БУКОВИНІ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.)

Анотація. Актуальність дослідження регіональних особливостей розвитку методики навчання англійської мови на Буковині (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) зумовлена сучасними вимогами суспільства до професійної компетентності учителів/викладачів англійської мови, потребою оновлення процесу підготовки студентів, магістрантів, аспірантів шляхом поглиблення знань з історії методики навчання англійської мови за допомогою конкретно-історичного матеріалу. Метою статті є висвітлення передумов розвитку методики навчання англійської мови на Буковині в зазначений відрізок часу. В процесі пошуку використано підходи, принципи і методи чотирьох рівнів: філософського, загальнонаукового, конкретно-наукового і технологічного. Встановлено, що досліджуваний період характеризується наявністю позитивних змін у суспільно-політичному і освітньому житті буковинського краю, що стало наслідком впливу історико-соціальних та освітньо-організаційних чинників. Розвитку методики навчання англійської мови на Буковині сприяло прийняття відповідних законів, які лібералізували освітню і соціальну політику в краї, а також поступ суміжних із методикою наук: порівняльного мовознавства та асоціативної психології, лінгвістичної теорії младограматиків, експериментальної психології, порівняльної психології, гештальтпсихології.

Ключові слова: методика навчання англійської мови; Буковина; передумова; метод.

Вступ. Ретроспективне вивчення методики навчання англійської мови (МНАМ) на Буковині нерозривно пов'язане із сучасними науковими пошуками в цій галузі. У процесі реалізації нових методичних стратегій навчання англійської мови посилюється увага до історико-педагогічного досвіду, накопиченого впродовж різних історичних періодів. Вивчення досвіду минулого, як позитивного, так і негативного, дає змогу проаналізувати процеси, що відбувалися багато років тому, оцінити роботу тогочасних фахівців і зробити певні висновки щодо подальшої праці на методичній ниві. У такий спосіб отримуємо змогу зрозуміти закономірності розвитку МНАМ та заглибитися в суть концепцій навчання англійської мови у минулому, визначити їх переваги й недоліки, оскільки історія характеризується своєю циклічністю та здатністю повторюватися, отримуючи різні інтерпретації.

Вивченням історії Буковини кінця ХІХ – початку ХХ ст. займалися В. Ботушанський, який студював розвиток сільського господарства Буковини в другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. та історію освіти на Буковині в ХІХ – на початку ХХІ ст. (2017), О. Добржанський, який розглядав національний рух українців Буковини другої половини ХІХ – початку ХХ ст., А. Жуковський описував історію Буковини від минулого до сучасності та ін.

Розвитку освіти Буковини присвячено роботи І. Житарюка (досліджував математичну освіту і науку Буковини та Північної Бесарабії в міжвоєнний період (1918–1940 рр.)), О. Пенішкевич (проаналізувала розвиток українського шкільництва на Буковині ХVІІІ – початок ХХ ст.), Л. Кобилянської (схарактеризувала становлення та розвиток українських народних шкіл на Буковині (70-ті роки ХІХ – початок ХХ ст.)), І. Петрюк (досліджувала становлення й розвиток загальної середньої освіти на Буковині (кінець ХІХ – початок ХХ ст.)) та ін. Тенденції розвитку методики навчання іноземних мов у Західній Україні (друга половина ХІХ – перша половина ХХ ст.) висвітлено у роботах Б. Лабінської.

Аналіз наукових праць учених, які безпосередньо чи опосередковано торкалися окресленої проблеми,

засвідчує, що в методичній науці немає цілісного й системного дослідження, у якому б висвітлювалися питання становлення і розвитку МНАМ на Буковині (кінець ХІХ – початку ХХ ст.). Зважаючи на це, **метою** нашої статті є висвітлення передумов розвитку МНАМ на Буковині в зазначений відрізок часу.

Для розв'язання поставлених завдань використано комплекс взаємопов'язаних **методів**. Загальнонаукові методи (аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, порівняння, узагальнення) застосовано з огляду на системний, синергетичний і парадигмальний підходи. Конкретно-науковий методичний апарат представлено регіональним, хронологічним підходами, методами критичного аналізу літературних джерел. Вивчення та узагальнення позитивного досвіду роботи вчителів тих часів здійснювалося шляхом аналізу підходів, дидактичних і методичних принципів, методів, прийомів, методичних рішень. Використано історико-структурний, історико-генетичний, історико-порівняльний, історико-системний методи і метод термінологічного аналізу. На технологічному рівні використано метод відбору архівних документів і наукових джерел для оприлюднення і аналізу невідомих раніше документів, нарративний метод, який допоміг упорядкувати розповідь про історичні події у хронологічній послідовності; герменевтичний метод дослідження, що уможливив дослідження автентичного змісту під час перекладу й тлумачення його саме так, як він розумівся тодішніми авторами, з використанням категорійно-поняттєвого апарату тих часів, зі збереженням мови оригіналу в назвах підручників, статей та інших літературних джерел.

Виклад основного матеріалу. Хронологічні рамки досліджуваного явища охоплюють період із 1872 р. по 1918 р. Визначення висхідної хронологічної межі зумовлене появою англійської мови (АМ) в навчальних програмах шкіл Буковини, затверджених Міністерством віровизнань і освіти (МВіО) Австро-Угорщини. Завершується дослідження 1918 роком, тобто періодом розпаду Австро-Угорщини і приєднання Буковини до складу Румунії.

Для детального вивчення будь-якого історико-пе-

дагогічного дослідження важливим є з'ясування першопричин походження явища, що його розглядають, і в цьому контексті неможливим є уникнення вивчення передумов становлення МНАМ. Ураховуючи належність Буковини досліджуваного періоду до Австро-Угорської імперії, яка, зі свого боку, була повноцінним учасником світового та європейського життя, визначаємо наявність загальних тенденцій, притаманних усім європейським країнам, та регіональних особливостей, що були характерні саме для краю і комплексно сприяли розвитку іншомовної освіти.

О. Ботушанський зазначає, що зародження середньої освіти в Чернівцях (і на Буковині загалом) пов'язане із заснуванням відповідно до імператорського указу від 10 січня 1808 р. першої Чернівецької гімназії імені імператора Франца І. У ній, як у класичній гімназії, значну увагу приділяли ґрунтовно-мистецьким, літературним, зокрема грецької, латинської, німецької, етики, риторики тощо. Згідно з освітньою реформою 1849 р. у гімназіях та реальних школах почали вивчати релігію, мовні науки і літературу, факультативно – крайові та європейські мови (Ботушанський, 2017).

О. Пенішкевич також зауважує, що в другій половині XIX ст. відбувається цілеспрямоване реформування середньої освіти на Буковині. Вважалося, що за своїм змістом середня освіта в краї відставала від розвинених країн Європи, тому починаються пошуки посилення гімназійних курсів через предмети, які раніше були нешкільними. Відповідно до царського указу від 15 вересня 1849 р. був ухвалений “Організаційний нарис гімназій і реальних шкіл Австрії”, згідно з яким реформування середньої освіти передбачало структурні та концептуальні зміни у змісті навчання в реальних школах і гімназіях (Пенішкевич, 2002).

Цей процес став рушійною силою для відкриття нових закладів середньої освіти. Так, у 1860 р. в Сучаві відкрито освітній заклад, який поступово став гімназією, пізніше – у Радівцях. У 1898 р. відкрито другу чернівецьку гімназію. Водночас відбувалося заснування реальних шкіл: у 1863 р. відкрилася вища реальна школа в м. Чернівці (Законь для Герцогства Буковини относительно реальных школ, 1869).

Усвідомлюючи значення освіти для жінок, указом від 1872 р. австрійський уряд зобов'язав дівчат і жінок відвідувати початкові школи. Згодом, у 1896 р., МВіО видало розпорядження для жінок складати іспит зрілості в гімназіях, що відкрило їм перспективу здобути вищу освіту (Пенішкевич, 2002). У досліджуваній відрізку часу в навчальних програмах для жіночих шкіл з'явилася дисципліна “Англійська мова”, яка була введена з п'ятого по сьомий клас. Ці заходи уряду стали важливим поштовхом для освіти всього жіноцтва, до того ж вони підготували підґрунтя для відкриття нових типів навчальних закладів – жіночих ліцеїв, метою яких була освіта дівчат.

Аналіз віднайдених у бібліотеці Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича джерел засвідчують, що буковинські вчителі АМ мали доступ до літератури, виданої в європейських країнах, були обізнані з тенденціями розвитку тогочасної методики навчання АМ.

Друга половина XIX століття прикметна зростанням інтересу до нових мов як з боку суспільства, так і з боку лінгвістів-науковців, які зосередили свою увагу на дослідженнях історико-порівняльного мовознавства та асоціативної психології.

Орієнтуючись на основні ідеї порівняльно-історичного мовознавства і лінгводидактики, застосовували такий прийом навчання, як порівняння з рідною

мовою певних мовних явищ іноземної мови (ІМ), здебільшого тих, які були відсутніми в рідній мові. Крім того, лінгвістичною основою для АМ на Буковині були знання системи навчання німецької мови. Оскільки обидві мови належали до германської групи, їх елементи могли взаємозамінюватися. Концептуальні ідеї порівняльно-історичного мовознавства створювали підґрунтя для зіставлення фонетичних, лексичних і граматичних мовних явищ.

Побудова всієї системи навчання іноземних мов (НІМ) відбувалася на основі класичних мов, що пов'язуємо з асоціативною теорією, використанням прийомів, які впливали із законів асоціативної психології: багаторазове механічне повторення, заучування напам'ять, переклади з метою встановлення асоціацій між словами рідної та ІМ як двома видами однорідних зразків. В основу запам'ятовування граматичного й лексичного матеріалів покладено закони асоціації, що впливали на розвиток пам'яті.

МНАМ на Буковині в досліджуваній відрізку часу базувалася на методах навчання класичних мов, що вважалося вершиною мовного розвитку. Метою навчання англійської мови (НАМ) було знання граматичного матеріалу АМ, читання та перекладу легких творів художньої літератури (прозових та поетичних), знання історії англійської літератури (Jahresbericht, 1872).

Саме тому мету НАМ зумовили наукові здобутки інших наук – порівняльно-історичного мовознавства, асоціативної психології, які, зі свого боку, давали певні методичні ідеї, теоретичні засади для навчання іноземних мов.

Початок XX ст. вважається “переломним моментом” у розвитку українського шкільництва, “ренесансом української школи на Буковині” зі зміною постановки мети навчання та виховання національно освіченої молоді. У досліджуваній відрізку часу в освітній сфері відбувалися значні зрушення, зокрема відкривалися нові школи, де вивчалася АМ. Так, у 1898 р. вища дівоча школа була перетворена на дівочий шестикласний ліцей із чотирикласною підготовчою школою. У такому типі навчального закладу основну увагу звертали на вивчення сучасних мов і природничих дисциплін замість класичного компонента (латинська й грецька мови). Після закінчення ліцею дівчата складали кваліфікаційний іспит і мали право працювати вчителями в початковій школі або записатися до університету як вільні слухачки. З 1910 р. в Чернівецькому дівочому ліцеї введено дворічні курси для складання гімназійного іспиту зрілості, що давало право вступу на світські факультети університету (Пенішкевич, 2002).

Початок XX ст. характеризується реформами в освітній галузі на Буковині, які спричинили необхідність перегляду навчальних планів, що вимагали іншої мети порівняно з 1867 роком, а саме чіткого розуміння повідомлень інших ІМ, вміння правильно і вільно висловлюватися в усній і письмовій формах, формувати навички виразного читання написаного і надрукованого. Нова мета зумовлювала зміни в системі освіти (Лабінська, 2013).

У процесі пошуку архівних документів, дотичних до нашої теми, у Державному архіві Чернівецької області (ДАЧО) віднайдено листування з ц. к. крайовим урядом про відкриття в м. Чернівці школи з вивчення ІМ “The Berlitz School”. Існують інші зразки листування щодо відкриття шкіл ІМ у Чернівцях. Віднайдена переписка з МВіО за 1906 р. про створення курсів для вивчення англійської, французької, румунської, німецької та української мов при Чернівецькому університеті. Ще одне листування присвячено ви-

діленню коштів учителям ІМ для поїздки за кордон у наукових цілях. Це засвідчує збільшення популярності ІМ у краї, що, безперечно, загалом впливало на розвиток МНАМ.

Важливим, на наш погляд, є документ, віднайдений у ДАЧО, датований 1913–1914 рр. У ньому йдеться про листування з центральним комітетом із поїздок учнів за кордон, зокрема про подорож буковинських школярів до Англії. У листі зазначено, що це вже друга така шкільна подорож. Автори листів наголошують на важливості перебування школярів в Англії. Основні цілі подорожі полягали в практичному вивченні АМ, використання її в реальному житті, занурення в культуру англійської країни і знайомство з людьми, які розмовляють АМ, тобто носіями мови. До програми подорожі входили відвідування музеїв, галерей, замків, визначних місць Лондона, фабрик, театрів, виступів, концертів тощо. Заняття з АМ передбачали використання наочності, невимушені бесіди, короткі письмові роботи, переклади тощо. Те, що буковинські учні могли подорожувати за кордон, спілкуватися АМ з носіями мови, є дуже важливим для НАМ. Це доводить популярність АМ на Буковині, що спонукало вчителів шукати ефективні методи НАМ. Можливість занурення в мовне середовище, ознайомлення з культурою і визначними місцями Британії давало підґрунтя для кращого оволодіння АМ.

Розвиток суміжних наук – лінгвістики, педагогіки та психології мали значний вплив на концептуальні ідеї МНАМ на початку ХХ ст. Досягнення лінгвістики реалізовувалися школою “младограматиків”, що постала в 70-х роках у Лейпцигу (Німеччина). Представниками цієї школи були К. Бругман, Г. Пауль, Б. Дельбрюк та Г. Остгоф. Їхні ідеї полягали в ототожненні мови й народного духу, вивченні народної психології, закарбованої в звичаях, матеріальній і духовній культурі народу, мову якого вивчали (Гез, Фролова, 2008). На основі своїх спостережень і зіставлень мовних явищ “младограматиків” сформува-ли певні лінгвістичні закони у фонетиці та морфології. Найвагомішою була відмова від вербально-схематичних методів дослідження, застарілих поглядів на мову й увага до вивчення живої розмовної мови. Вони вважали усне мовлення пріоритетним над писемним. Младограматиків заперечували будь-яке порівняння, переконуючи, що мовний матеріал може бути зрозумілим лише в контексті, а отже вони на-полювали на навчання граматики індуктивним спо-собом. Це давало змогу учням краще розуміти всі закономірності ІМ, самим формувати правила, що сприяло отриманню кращих результатів на практи-

ці. Лексичний матеріал рекомендували засвоювати тільки в контексті, без якого, на їхню думку, слова нівелюють своє лексичне значення. До того ж, младограматиків уявляли важливість фонетики, без якої тепер складно уявити собі вивчення будь-якої живої мови.

Дослідження педагогічної психології щодо особливостей свідомості, уваги та пам’яті на основі зорових і слухових відчуттів дали багато корисного МНАМ. Стало зрозумілішим, як дитина запам’ятовує мовний матеріал, що цьому сприяє залучення кількох органів чуттів одночасно. Саме тому зорова і слухова наочність відіграє таку важливу роль у вивченні ІМ. Іншими галузями психології, які вплинули на розвиток МНАМ, були новостворені асоціативна та експериментальна психології. Основоположник експериментальної психології В. Вундт доводив, що в процесі мовлення у свідомості людини речення поставали як цілісні утворення, складники якого структурувалися під час говоріння. Асоціації як пасивно пережиті процеси не зводилися до простого об’єднання образів або елементів. Також В. Вундт увів поняття аперцепції, зумовленості сприйняття людиною тих чи тих предметів або явищ об’єктивного світу її попереднім досвідом та психологічним станом у момент сприйняття (Гез, Фролова, 2008).

Дослідження представників гештальтпсихології допомогли з’ясувати, що основне завдання навчання – це розуміння цілого, а не окремих елементів. Саме тому методисти на початку ХХ ст. рекомендували починати НАМ не з певних мовних конструкцій, а з цілих речень, висловлювань, що містили в собі ви-кінчений зміст.

Отже, розвиток лінгвістики, педагогіки і психології мав значний вплив на поступ МНАМ. Концептуальні ідеї цих наук лягли в основу підходів, принципів і методів НАМ.

Викладений матеріал дозволяє зробити наступні **висновки**: становлення і розвиток МНАМ на Буковині в кінці ХІХ – на початку ХХ ст. відбувалося під впливом низки історико-соціальних та освітньо-організаційних чинників. Досліджуваний період характеризується наявністю позитивних змін у суспільно-політичному і освітньому житті краю, що сприяло розвитку гуманітарної освіти та виведенню НАМ на якісно новий рівень. Перспективами подальших досліджень у зазначеній методичній сфері можуть стати вивчення тенденцій розвитку методики навчання АМ на Буковині наступного періоду – 1918–1940 рр., а також порівняльна характеристика МНАМ на Буковині, в Галичині та на Закарпатті (в кінці ХІХ – у першій половині ХХ ст.).

Список використаної літератури

- Ботушанський В.М. Нариси з історії освіти на Буковині (ХІХ – початок ХХІ ст.). Чернівці: Технодрук. 2017. 176 с.
- Ботушанський В.М., Добржанський О.В., Макар Ю.І. та ін. Буковина: історичний нарис. Чернівці: Зелена Буковина, 1998. 416 с.
- Гез Н.И., Фролова Г.М. История зарубежной методики преподавания иностранных языков : учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений. Москва: Академия, 2008. 256 с.
- Житарюк І. В. Математична освіта і наука Буковини та Північної Бессарабії у міжвоєнний період (1918–1940 рр.): монографія. Чернівці: Прут, 2008. 392 с.
- Жуковський А. Історія Буковини. Чернівці: РВВ облполіграфвидаву, 1991–1993.
- Законь для Герцогства Буковини относительно реальных школь. *Дневник Законь и распоряжений для герцогства Буковины*. Черновцы, 1869 г. Ч. XII. С. 67–74.
- Кобилянська Л. І. Становлення і розвиток українських народних шкіл на Буковині (70-ті рр. ХVІІІ – початок ХХ ст.): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. / Прикарпатський університет ім. В. Стефаніка. Івано-Франківськ, 1998. 220 с.
- Лабінська Б. І. Історичні нариси з методики навчання іноземних мов на західноукраїнських землях (друга половина ХІХ – перша половина ХХ ст.): монографія. Київ: КНЛУ, 2013. 384 с.
- Пенішкевич О. І. Розвиток українського шкільництва на Буковині (ХVІІІ – початок ХХ ст.): монографія. Чернівці: Рута, 2002. 520 с.
- Петрюк І.М. Становлення і розвиток загальної середньої освіти на Буковині (кінець ХVІІІ – початок ХХ ст.): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Прикарпатський нац. ун-т ім. Василя Стефаніка. Івано-Франківськ, 1998. 17 с.
- Neuten Jahresbericht der gr.-or. Ober-Realschule in Czernowitz. Veröffentlicht von Dr. Wenzel Korn. Czernowitz: Druck von Rudolf Eckhardt, 1872. 109 S.

References

- Botushanskyi, V.M. (2017). *Narysy z istorii osvity na Bukovyni (XIX – pochatok XX st.)* [Essays on the history of education in Bukovyna (XIX – early XX century)]. Chernivtsi: Tekhnodruk. [in Ukrainian].
- Botushanskyi, V.M., Dobrzhanskyi, O.V., & Makar, Yu.I. (1998). *Bukovyna. Istorychnyi narys*. [Bukovyna. A Historical essay]. Chernivtsi: Zelena Bukovyna. [in Ukrainian].
- Hez, N.Y., & Frolova, H.M. (2008). *Istoria zarubezhnoi metodiki prepodavaniia inostrannykh yazykov* [History of foreign languages teaching methods]. Moscow: Akademia. [in Russian].
- Zakon dlia Hertsohstva Bukoviny odnosytelno realnykh shkol*. [The law of Duchy Bukovyna concerning public schools] (1869). Dnevnyk Zakonov i rasporyazhenii dlia Hertsohstva Bukoviny (pp. 67–74). Chernivtsi [in Russian].
- Kobylanska, L.I. (1998). *Stanovlennia i rozvytok ukrayinskykh narodnykh shkil na Bukovyni (70-ti rr. XVIII – pochatok XX st.)*. [Formation and development of the Ukrainian public schools in Bukovyna (the 70s of the XVIII – early XX cent.)] (Unpublished Candidate's Dissertation). Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk. [in Ukrainian].
- Labinska, B.I. (2013). *Istorychni narysy z metodyky navchannya inozemnykh mov na zakhidnoukrayins'kykh zemlyakh (druha polovyna XIX – persha polovyna XX st.)* [Historical sketches on the methodology of teaching foreign languages in the Western Ukrainian lands (the second half of the XIX – the first half of the XX century)]. Kyiv: KNLU. [in Ukrainian].
- Penishkevych, O.I. (2002). *Rozvytok ukrayinskoho shkilnytstva na Bukovyni (XVIII – pochatok XX st.)* [The development of the Ukrainian education in Bukovyna (XVIII – early XX century)]. Chernivtsi: Ruta. [in Ukrainian].
- Petriuk, I.M. (1998). *Stanovlennia i rozvytok zahalnoyi serednoyi osvity na Bukovyni (kinets XVIII – pochatok XX st.)* (Extended Abstract of Candidate Dissertation). Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk. [in Ukrainian].
- Neuten Jahresbericht der gr.-or. (1872). Ober-Realschule in Czernowitz. Veröffentlicht von Dr. Wenzel Korn. Czernowitz: Druck von Rudolf Eckhardt. [in German].

Стаття надійшла до редакції 14.04.2019 р.

Стаття прийнята до друку 19.04.2019 р.

Тумак Оксана

кандидат педагогических наук, ассистент
кафедра иностранных языков для гуманитарных факультетов
Черновицкий национальный университет имени Юрия Федьковича,
г.Черновцы, Украина

ПРЕДПОСЫЛКИ СТАНОВЛЕНИЯ И РАЗВИТИЯ МЕТОДИКИ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ НА БУКОВИНЕ (КОНЕЦ XIX - НАЧАЛО XX СТ.)

Аннотация. Актуальность исследования региональных особенностей развития методики обучения английскому языку на Буковине (конец XIX – начало XX в.) обусловлена современными требованиями общества к профессиональной компетентности учителей/преподавателей английского языка, потребностью обновления процесса подготовки студентов, магистрантов, аспирантов путем углубления знаний по истории методики обучения английскому языку с помощью конкретно-исторического материала. Целью статьи является освещение предпосылок развития методики обучения английскому языку на Буковине в указанный отрезок времени. В процессе поиска использованы подходы, принципы и методы четырех уровней: философского, общенаучного, конкретно-научного и технологического. Установлено, что исследуемый период характеризуется наличием положительных изменений в общественно-политической и образовательной жизни буковинского края, что стало следствием влияния историко-социальных и образовательно-организационных факторов. Развитию методики обучения английскому языку на Буковине способствовало принятие соответствующих законов, которые либерализовали образовательную и социальную политику в крае, а также продвижение смежных с методикой наук сравнительного языкознания и ассоциативной психологии, лингвистической теории младограмматиков, экспериментальной психологии, сравнительной психологии, гештальтпсихологии.

Ключевые слова: методика обучения английскому языку; Буковина, предпосылка; метод.

Tumak Oksana

Candidate of Pedagogical Sciences, Ph.D., Assistant Professor
Department of Foreign Languages for the Humanitarian Sciences
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine

PRECONDITIONS OF THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF THE ENGLISH LANGUAGE LEARNING METHODS IN BUKOVYNA (LATE XIX – EARLY XX CENTURY)

Abstract. The topicality of the study of the regional features of the development of English teaching methodology in Bukovyna (late XIX – early XX centuries) is due to the modern requirements of the society for the professional competence of the English language teachers, the need to update the process of training students, graduate students, postgraduates through deepening the knowledge of the history of teaching English methods using specific historical material. The purpose of the article is to reveal the preconditions for the development of the methodology of teaching English in Bukovyna over a specified period of time. In the search process, approaches, principles and methods of four levels have been used: philosophical, general-scientific, specific-scientific and technological. It was established that the period under investigation is characterized by the presence of positive changes in the socio-political and educational life of the Bukovyna region, which was the result of the influence of historical, social, educational and organizational factors. The development of the methodology of teaching English in Bukovyna was preconditioned by the adoption of the relevant laws which liberalized educational and social policies in the province. New schools and gymnasias opened which provided learning English according to the updated curricula. Besides, the progress of the sciences adjacent to the methodology (comparative linguistics, associative psychology, linguistic theories of the neogrammarians, experimental psychology, comparative psychology, Gestalt psychology) had its impact. The outcomes of the above mentioned fields created the theoretical basis for development of English teaching methods in the region which resulted in the use of the grammar-translation and direct methods of teaching English.

Key words: English teaching methodology; Bukovyna; precondition; method.